

ACHARD, *Troubles des échanges nutritifs*. 2 deelen. Uitgevers: MASSON et Cie., Parijs. Prijs: 110 fr.

In de voorrede wordt aangekondigd, dat het hierboven genoemde werk reeds in 1912 begonnen is. Wel heeft de oorlog er het zijne toe gedaan, de uitgave zoolang op te houden, doch ook het feit, dat de te behandelen onderwerpen in de afgelopen jaren dikwijls zoo veranderd en uitgebreid zijn, is een belangrijke reden, waarom de schrijver er eerst na 15 jaar eindelijk een einde aan heeft gemaakt.

Inderdaad ziet men, dit zeer lijvige werk doorbladerende, dat het zooveel mogelijk op de hoogte van den tijd is gehouden.

Sommige onderwerpen (ik noen bijv. de z.g.n. basaalstofwisseling) zijn misschien wat kort behandeld en geven niet voldoende voor hen, die er zich geheel in willen werken; over het geheel zal men vinden, dat er niet vele vraagstukken op het gebied der physiologische en pathologische stofwisseling zijn, die niet behandeld worden en op zoodanige wijze, dat den lezer een goed en duidelijk inzicht wordt gegeven. Het is niet mogelijk, in de mij toegestane plaatsruimte een eenigszins gedetailleerde bespreking te houden. ACHARD geeft ons een zeer uitgebreid werk, waarin achtereenvolgens gas-, water-, mineraal-, koolhydraat-, vet- en eiwitstofwisseling en hare afwijkingen uitvoerig besproken worden. Vooral aan de stofwisselingsproducten der eiwitten worden uitgebreide, en helder geschreven hoofdstukken gewijd. Zij, die een belangrijk, uitvoerig en modern Fransch werk over de hier behandelde onderwerpen wenschen te bezitten, zullen, door zich dit resultaat van jarenlange studie van een der bekende Fransche hoogleeraren aan te schaffen, zeker in hun verlangen bevredigd worden.

L. S. HANNEMA.

CH. LAUBRY et C. PESZI, *Les Syndromes Cardiaques, les Rythmes de Galop*. bldz. 214 met 41 platen. Parijs 1926. GASTON DOIN. Prijs ing. f 3.85.

Sinds de baanbrekende onderzoekingen van POTAIN en zijn school is er veel tijd verlopen, waarin men aan deze fundamenteele beschouwingen over het galoprhythme weinig kon toevoegen. Sedert dien tijd hebben onze opvattingen zich, dank zijn meer moderne methodes van onderzoek, in niet geringe mate gewijzigd en bovenal verbeterd, waartoe LAUBRY en PEZZI belangrijk hebben bijgedragen. Het mag dan ook geen verwondering baren, dat deze beide schrijvers zich geroepen voelden, tot de pen te grijpen en hunnen denkbeelden voor een grootere schaar van lezers bloot te leggen. Volgens hun opvattingen is het „bruit de galop” niet zoozeer de uiting van een organische letsel, dan wel van een functioneele insufficiëntie der hartspier, zoodat ook de prognose in deze richting dient gewijzigd te worden en niet meer onvoorwaardelijk als geheel ongunstig mag worden beschouwd.

Dikwerf zeer samengestelde uiteenzettingen, welke bovendien, niet in steeds even gemakkelijk leesbaren stijl zijn geschreven, maken een verkorte inhoudsopgave van dit boek tot een onmogelijkheid. Den liefhebbers van ingewikkelde theoretische vraagstukken worde deze studie warm aanbevolen.

P. H. ENTHOVEN.

ADOLF F. LINDBLOM. *Ueber die Funktionsfähigkeit der mit Pneumothorax artificialis behandelten Lunge nach ihrer Wiederentfaltung.* Acta medica Scandinavica, Supplementum XV. ZETTERLUND & THELANDERS Bokstryckeri-A.-B., Stockholm, 1926.

De vraag, in hoeverre de long na de behandeling met den kunstmatigen pneumothorax weer geschikt kan worden voor haar taak, is reeds lang aan de orde geweest, maar thans van grotere beteekenis geworden sinds deze behandeling in een vroeger tijdperk der ziekte wordt toegepast, dan eerst het geval was. Reeds lang geleden zijn er onderzoekers geweest, die er op gewezen hebben, dat in sommige gevallen, waarin een kunstmatige pneumothorax gedurende langen tijd was onderhouden, de ontplooiing der long, wanneer men het oogenblik daartoe gekomen achtte, bemoeilijkt, somtijds zelfs belet werd doordat het borstvlies en de long zelf ontleedkundige veranderingen, in het bijzonder veroorzaakt door nieuwvorming van bindweefsel, hadden ondergaan. LINDBLOM heeft een aantal gevallen, waarbij lijkopening kon geschieden, pathologisch-anatomisch kunnen onderzoeken. Onder deze gevallen waren er, waarbij wel, en waarbij geen exsudaat had bestaan. Alle gevallen zijn klinisch waargenomen, de röntgenfoto's worden beschreven en grootendeels afgebeeld, en de uitkomsten der lijkopening worden duidelijk weergegeven. Uitvoering gaat de schrijver na, in hoeverre de long na de behandeling nog aan de ademhaling kan deelnemen: ook aan den bloed- en aan den lymfstrom wordt aandacht gewijd. Onder de aangehaalde schrijvers vinden wij ook HIJMANS VAN DEN BERGH, DE JOSSELIN DE JONG en SCHUT vermeld. Aan het slot vinden wij uiteengezet, welke voorstelling men zich moet maken aangaande de wijze, waarop de kunstmatige pneumothorax de genezing bevordert.

LINDBLOM komt tot de slotsom, dat die deelen van de pneumothoraxlong, die vrij van tuberculose waren, in de gevallen, waarin geen of slechts een klein voorbijgaand exsudaat bestond, weer geheel voor hun taak geschikt worden, maar dat, waar gedurende langen tijd een exsudaat heeft bestaan, de long door bindweefselvorming voor de ademhaling grootendeels verloren gaat. Dit is in het bijzonder na etterige exsudaten het geval. Hij gelooft niet, dat tengevolge van de verlangzaming van den bloed- en lymfstrom bindweefsel wordt gevormd, acht het echter wel waarschijnlijk, dat de bloedstroom in de samengevallen long verlangzaamd is. De long zal, wanneer een exsudaat wordt afgetapt, meer kans hebben, na de behandeling voor haar taak weder ge-